Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birourĭ de anunciurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppelik's* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*: în Bucurescĭ: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.

Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta“ iese în fiă-care ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 116. Braşov, Vinerĭ, 26 Mai (7 Iunie) 1895.

Ardélul, câmp de luptă.

Braşov, 25 Mai v. 1895

Nu departe de noi, în Odorheiul sĕcuesc, şi-a serbat alaltă-erĭ „Kulturegylet“-ul ardelenesc jubileul sĕu de ḑece anĭ, ţinêndu-şĭ adunarea sa generală anuală.

Acéstă adunare, presidată de cunoscutul române-fag conte Gabriel Bethlen, fostul fişpan, ne oferă unele momente caracteristice, asupra cărora trebue sĕ atragem atenţiunea cetitorilor noştri.

Când am ḑis „Kulturegylet“, am ḑis tot şi scim cu cine avem de-a face. Dér este de interes a vedé, cum un conte Apponyi, care se posézã ca om al progresului şi ca campion al libertăţii, se încurcă într'o sofistică abominabilă, ca sĕ ia în apĕrare tendinţele agresive şoviniste ale acestei societăţĭ, îndreptate în contra esistenţei şi a desvoltărei naţionale a Românilor din Ardeal.

Cu mare căldură şi cu multă elocuenţă a desfăşurat contele Apponyi în vorbirea sa menirea rassei maghiare ca individualitate naţională.

„Acea naţiune“, ḑise el, „care nu-şĭ desvóltă, nu-şĭ apĕră şi nu-şĭ aduce la valóre individualitatea ei, scurtézã prin acéstă faptă omenirea, căcĭ lasă sĕ se pérdă un tesaur, ce 'i l'a încredinţat provedinţa“.

Ce frumóse cuvinte, ce mare adevĕr se esprimă în ele! Cu cât avênt a tălmăcit Apponyi pe basa lor sânta iubire, ce trebue sĕ lege pe toţĭ Ungurii de naţiunea lor, de libertatea şi independenţa lor, dela care atêrnă desvoltarea individualităţii lor naţionale.

Dér a trecut şi la unitatea naţională şi aicĭ s'a întêmplat ceea ce nu se putea evita: a descoperit deodată, că în acéstă ţéră mai trăesce şi un alt popor şi că pentru susţinerea unităţii naţionale, acestui popor nu-i este iertat sĕ-şĭ desvólte, sĕ-şĭ apere şi sĕ-şĭ aducă la valóre tesaurul, cu care l'a dotat provedinţa, - individualitatea sa naţională.

Ce contrast al ideilor şi al principielor! Colo ei ridică până în ceriu iubirea către naţiunea sa şi caută sĕ scuse chiar şi şovinismul ei escentric, ḑicênd, că provine din simţul, ce-l produce iubirea naţiunei cu o „esclusivitate potenţată“; icĭ el nu vré sĕ scie nicĭ de iubirea, ce légă gintea românéscă cu însuşirĭ de caracter comune, ce-i impriméză individualitatea ei naţională, nu vré sĕ scie nicĭ de menirea acestui popor, de a-şĭ păstra tesaurul, ce 'i l'a încredinţat provedinţa în concertul omenirei, ci cunósce numai un rol al lui: de a servi ca material pentru întărirea tipului şi caracterului maghiar al statului.

Apponyi citézã faptul, că pe teritoriul statului ungar sunt mai multe scóle române, decât în regatul român; dér în loc sĕ tragă de aicĭ consecenţa, singur îndreptăţită, că Românii au prin urmare dreptul şi menirea, de a-şĭ păstra şi desvolta individualitatea lor naţională în acest stat, el vine şi pune drug la pórta libertăţii lor, ḑicênd, că unitatea naţională maghiară nu le értă sĕ se bucure, decât numai de libertatea, ce se póte resfrânge asupra lor din individualitatea naţională a Maghiarilor.

Şi ca sĕ ilustreze şi mai mult libertatea, de care vré sĕ facă părtaşe rassele nemaghiare, Apponyi arată, că unitatea naţională trebue sĕ şi-o cucerescă Ungurii pas de pas, lucrând mână în mână societatea maghiară cu statul. Va sĕ ḑică luptă pe viéţă, pe mórte. Şi contra cui? Contra nóstră, pentru nimicirea individualităţii nóstre naţionale.

Apponyi se tânguesce, că „Kulturegylet“-ul şĭ-a adunat până acuma numai o avere de 1,168.000 fl. şi întrébă cu indignare: „Nu scie societatea maghiară, că Ardélul este câmpul de luptă, pe care trebue sĕ dăm bătălia decisivă pentru viitorul nostru naţional“?

Aceste sunt cuvinte la înţeles. Tot, ce li-a premers: declararea, că rassa maghiară nu vré sĕ absórbă elemente strĕine, că vré sĕ-şĭ eserciteze şi asigure egemonia cu mijlócele libertăţii, sunt numai frase şi vorbe góle. Adevĕrul este: lupta pe viéţă, pe mórte, ce ni-se anunţă, şi la care noi, carĭ ne iubim cu aceeaşĭ tăriă naţiunea şi individualitatea ei, trebue sĕ stăm pregătiţĭ.

CRONICA POLITICĂ.

— 25 Mai.

După cum se anunţă din Roma, **Papa** a hotărît sĕ conferéscă în consistorul, ce se va ţiné în Septemvre a. c., *pălăria de cordinal* nunciilor din Viena, Paris, Madrid şi din Lissabona. Prin urmare se confirmă soirea, că şi nunciul apostolic din Viena Msgr. *Agliardi* va fi numit cardinal.

*

In 4 Iunie n. s'a desvĕlit în Magenta **statua lui Mac Mahon.** De faţă era ministrul italian de rĕsboiu *Moceni*, o deputaţiă militară francesă între carĭ şi generalul *Vaulgrenaud*, apoi prefectul, primarii din Milan şi Magenta şi veteranii acelui regimet, carĭ au luat parte la lupta dela Magenta. După sĕvêrşirea serviciului divin, statua s'a desvĕlit între bubuiturĭ de tunurĭ. Ministrul de rĕsboiu italian pronunţă apoi un discurs în numele regelui, a guvernului şi armatei, în care ḑise, că *Italia nu va uita nicĭ-odată ajutorul, ce l'a dat marinimósa naţiune francesă naţiunei italiene în lupta pentru libertate şi independenţă.* Salută pe Francia şi armata ei, care adeseorĭ a fost companiona gloriósă a armatei italiene, şi rógă delegaţia francesă, sĕ tălmăcéscă nobilei naţiunĭ francese *amiciţia Italiei* şi sĕ asigure pe Francesi, că armata italiană nicĭ-odată nu va uita figura vitézã a lui Mac Mahon. Generalul *Vaul renaud* făcù istoricul cariere gloriósei a lui Mac Mahon şi se provocă la acea manifestare a simpatiei, de care s'au împărtăşit Francesii la sosirea lor în Milan din partea poporaţiunei, şi esprimă dorinţa, ca popórele francese şi italiane sĕ fiă strînse prin sentimentele frăţescĭ. Generalul multămi apoi regelui Umberto şi guvernului italian pentru ridicarea statuei lui Mac Mahon şi salută Italia şi armata ei.

*

Este sciut, că **Armenii şi Kurzii**, carĭ stau sub suzeranitate otomană, s'au revoltat încă în tómna anului trecut în Asia mică, fiind-că nu voiau sĕ plătéscă contribuţia, ce li-s'a impus. Pentru înfrânarea revoltanţilor, locoţiitorul otoman a trimis cete de oştire, carĭ întimpinând oposiţiă, numai după vărsărĭ de sânge au putut sĕ desarmeze pe rĕsculaţi. Se mai scie, că armatele turcescĭ au comis crudelităţĭ şi invinuit a fost consulul engles, pe care guvernatorul otoman din Sassun şi Munchi l'a acusat, că a pricinuit omorurĭ în massă, făcêndu-l rĕsponsabil pentru urmărĭ. Când s'a restabilit încâtva ordinea în Asia-mică, Englesii au început sĕ agite Europa, au ţinut meetingurĭ, au schimbat note, presentând lucrul astfel, că Turcii au măcelărit pe creştinĭ. S'au aflat puterĭ, carĭ şi-au îndreptat privirile asupra Armenilor şi Kurzilor. Acésta a avut resultat. Turcia a ajuns în încurcătură şi *Djevad paşa*, marele vizir, e în ajun de a cădé. Intre el şi *Riza* paşa ministru de justiţiă, au isbucnit conflicte neînlăturabile din care causă în Constantinopol spiritele sunt fórte agitate. O telegramă din Constantinopol cu data de 4 Iunie aduce scirea, că Pórta a dat rĕspunsul aşteptat de puterĭ, care, se pare a nu fi satisfăcĕtor. E lăţită părerea, că cestiunea de controversă o formézã diferenţa de vederĭ asupra controlului, ce vor se-l esercite puterile în cestiunea arménă. Décă Pórta ţine la punctul ei de vedere de până acum, atuncĭ tratativele sunt a-se considera ca zădărnicite.

*

In **camera spaniolă** s'a primit cu majoritate de 78 voturĭ o moţiune, prin care *se dojenesce guvernul.* Cu tóte acestea

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Cecilia.

De *Lugi Capuana.*

(2) (Urmare).

In sfîrşit într'o ḑi, când mai puţin o aşteptam, m'am întêlnit cu ea la postă. M'am rĕḑimat de-o uşă, adâncindu-mĕ în gândurĭ, când glasul ei rĕsunător mĕ deşteptă. De bucuriă, că din nou pot s'o revĕd, o priviiu înfiorat şi eram fericit, că i-am auḑit numele.

Când s'a depărtat, mĕ fixă cu privirea, căcĭ mĕ cunoscù, şi rĕspunse salutului meu printr'o mişcare seriósă şi aprópe neobservată a capului. Voiam se mĕ alătur de ea, când am vĕḑut deodată, că nu este singură; o prietină o aştepta lângă uşa de sticlă.

Apoi i-am scris:

„Ne-spus de rĕu îmĭ cade, că póte am lăsat suvenire neplăcută în urmă-mĭ, prin purtarea mea din ḑilele trecute; dér fiind-că am aşteptat în zadar în tótă séra la locul, unde ni-am întêlnit întâiaşĭ-dată, acum îmĭ iau curagiu, ca sĕ-ţĭ cer iertare în scris; dorinţa mea fierbinte este de-amĭ câştiga linişte, orĭ prin cuvênt, orĭ prin scrisóre, asupra împrejurării, că am primit iertare. Décă ai sci sĕ-ţĭ închipuescĭ — continuam — efectul, ce l'a avut asupra inimei mele prima nóstră întêluire, de sigur n'ai fi atât de neîndurătóre, ca sĕ nu te reîntorci o singură dată la locul acela, la calea umbrósă, la óra întêlnirei, ca sĕ-mĭ redai barĕmĭ în parte liniştea. Voiu aleşui ḑilnic şi până séra târḑiu acel fenomen ceresc, în care simt, că se ascunde întreg secretul viitorului meu. Séu dóră acésta e numai o speranţă nebună? Voiu sci-o cât mai curênd“.

Trei ḑile am aşteptat rĕspunsul. Aceste trei ḑile mi-au fost o vecinicià. Şi când scrisórea i o încărcam de sărutărĭ, bucuria mea era fără de marginĭ.

— „Deşi cauţĭ pretext pentru scrisóre“ suna rĕspunsul, „totuşĭ trebue sĕ-ţĭ mulţămesc de cavalerismul, ce-l arĕţĭ faţă de mine. N'am ce sĕ-ţĭ iert. Cunosc destul viaţa, pentru-ca sĕ pot judeca, da ce sĕ-mĭ fac haz şi de ce sĕ mĕ indignez. De ce sĕ ne vedem unul pe altul? D-ta vorbescĭ despre liniştea pierdută, despre fenomen ceresc. Fórte mult! Stai pe loc şi nu mai fugì dup'o femeiă, care nu merită atenţiunea d-tale binevoitóre“.

La acésta i-am rĕspuns:

— „Nu minţesc, nu esagerez, când îţĭ spun, că sunt nemângăiat, pentru-că nu-mĭ creḑĭ. Ceea ce nu pot vĕrsa în rêndurile rĕcĭ ale scrisorii, a-i înţelege-o la moment din accentuarea cuvintelor mele, décă a-i jertfi câteva clipe a-te întêlni, unde-ţĭ place, cu mine.

„Inaintea mea eştĭ acoperită cu norĭ, ca deităţile vechilor poeţĭ; totul este aşa de tainic în d-ta, şi închipuirea mi-se sfărimă, ca acel întunerec, ce te acopere dinaintea ochilor mei atât de invidios; sĕ-mĭ fiă tot mai atrăgĕtóre, tot mai plăcută.

„Ca sĕ pot sĕ mĕ opresc, cum ḑicĭ d-ta, nu este mod mai potrivit, decât a-mĭ satisface, cel puţin în parte, ostea combatantă a dorinţelor mele, carĭ mĕ umplu cu speranţe atât de înşelătóre. Posibilitatea declarării libere mi-ar reda pacea, şi ar pune capĕt acelei góne neplăcute, ce te supĕră pe d-ta.

„Pe când scriu aceste cuvinte, inima îmĭ bate vehement şi protestézã contra nedreptăţii, care, pe cum se vede, vré sĕ ne despóie de bucuriile cele mai frumóse, carĭ cine scie póte multĭ, fórte multĭ nu ni-le-ar puté da.

„Nu pot sĕ mĕ conving asupra cestiunei, că între mine şi d-ta totul trebue sĕ se sfîrşéscă aicĭ. Viaţa socială ne arată douĕ esemple neîntrecute a unirii duor corpurĭ. Nimic, chiar nimic nu póte împiedeca unirea a douĕ inimĭ. Eu am nevoiă, sĕ dau câmp liber jocului închipuirei mele, sĕ fantasez, sĕ mĕ depărtez departe, fórte departe de prosa simplă a vieţii reale.

„Décă ai sci, cât am devenit copil în aceste câteva ḑile! Décă ai sci, cât de recunoscĕtor îţĭ sunt, pentru-că mai smuls din braţele urîtului şi ale singurătăţii sugrumătóre! Şi décă va fi chiar aşa, sĕ nu mergem mai departe.... nu-mĭ refusa mângăerea, de-a auḑi de pe propriele-ţĭ buze cuvintele convingĕtóre. Apoi, îmĭ voiu lua putere, ca sĕ mĕ împac cu sórtea“.

*

Şi până când posta mi-a dus scrisórea la ea, eu aprópe regretam, că am scris'o şi i-am trimis'o. Cu ce fel de uşurătate încep o relaţiă, ale cărei urmărĭ posibile trebuia sĕ mi-le prejudec înainte.

Insĕ, ca poesiă, ca teatru, totul a mers bine. Din când în când inima şi mintea au

însĕ cabinetul nu-şi va da demisiunea, deóre-ce el a luat conducerea guvernului, neavênd majoritate în cameră. Republicanii folosesc tot momentul pentru de-a produce zizanii în parlamentul din Madrid.

Adunarea Kulturegylet-ului.

A ḑecea adunare generală a „Kulturegylet"-ului ardelenesc s'a ţinut la 4 Iunie n., în Odorheiul sĕcuesc. A luat parte la adunare lume multă dela Budapesta, Cluşiu şi alte oraşe. La sosire, óspeţii au fost primiţĭ cu mare alaiu, ér dela gara din Odorhei au fost petrecuţĭ până în oraş de un banderiu.

Adunarea s'a ţinut în biserica ev. reformată. De faţă erau vre-o 15 deputaţĭ dietalĭ, mai mulţĭ inspectorĭ r. şcolarĭ, vice-şpanĭ etc. La întrare, preşedintele conte Bethlen Gábor, conte Apponyi Albert, Rákosi, Ugron, Bartha şi secretarul Sándor Iozsef au fost salutaţĭ cu „éljen"-urĭ. Prin telegrame a fost salutată adunarea de miniştrii Wlassics şi Icsipovich, de episcopul Bende din Neutra şi alţii.

In vorbirea de deschidere, preşedintele Bethlen Gabor ḑise, că *deşi societatea e privită cu ochĭ rĕi din partea multora*, fiind acusată *cu şovinism*, ea cu tóte acestea progresézá mereu, aşa că în anul acesta, deşi a jertfit peste 60,000 fl. pentru scopurĭ „culturale", totuşĭ şi-a imulţit capitalul cu 80,000 fl. Preşedintele se plânge apoi în contra guvernului, care „în timpul din urmă nu numai că n'a stat în ajutorul tendinţelor patriotice ale societăţii, dér *în parte i-a subtras chiar şi ajutórele, ce 'i le da până acum*". In fine apeléză la public, ca sĕ sprijinéscă „Kulturegylet"-ul, de óre-ce, durere, ḑise preşedintele, nicĭ astăḑĭ n'au încetat *îngrijirile*, carĭ au dat nascere „Kulturegylet"-ului, ba „având în vedere gradul, la care au ajuns machinaţiunile de naţionalitate, cărora li-s'a dat în patria nóstră voiă de-a se desvolta atât de mult, societatea maghiară ar comite un pĕcat patriotic neiertat, decă ar rĕmâné şi mai departe cu mânile în sîn, ca privitor liniştit, faţă cu aceste tendinţe distrugĕtóre de ţéră".

Vorbitorul termină arătându-şĭ convingerea, că *decă ţéra acésta nu va fi maghiarisată în înţelesul strîns al cuvêntului, mai curênd sĕu mai târḑiu ea ar trebui sĕ se descompună*. In total vorbirea preşedintelui Bethlen Gábor a fost cât se póte de „patriotică", respirând din ea cea mai mare netoleranţă de rasă şi ură faţă cu Nemaghiarii.

După acésta se ceti raportul secretarului, care s'a primit cu însufleţite „éljen"-urĭ, apoi a vorbit Albert *Berzeviczy* despre misiunea naţională a şcólelor.

Luă apoi cuvêntul contele Albert *Apponyi*. Ideia discursului sĕu a fost *maghiarisarea*, despre care ḑise, că trebue sĕ cuprindă din ce în ce mai mult teren, decă vré ca maghiarismul sĕ nu piară. Lupta acésta sĕ fiă condiţionată de două principii fundamentalĭ: independenţa „naţiunei" şi unitatea ei. Sub acéstă unitate Apponyi înţelege *contopirea tuturor popórelor de sub corona sf. Stefan în rasa maghiară*. „Ce póte fi mai sublim decât acésta", se întrébă Apponyi. „Ce datoriă mai mare decât acésta avem de împlinit?" Spune apoi, că Maghiarii nu au împlinit acéstă datoriă. N'a împlinit'o nicĭ societatea, nicĭ statul.

Politica nóstră — continuă Apponyi — nu este destul de naţională, fiind-că în societatea nóstră puterea sentimentului naţional maghiar nu sporesce, ba mai vêrtos scade. Vreţĭ dóră fapte? Destul este unul, acela, pe care-l cetim în raportul secretarului. După 10 anĭ de esistenţă averea lui „*E. M. K. E.*" este de 1,168,000 fl. Dér nu scie societatea maghiară, că *Ardélul este teatrul de luptă, pe care se va da atacul decisiv asupra viitorului naţiunei nóstre?* Şi decă scie, atât este tot ce dă spre acest scop? Dér ar fi mult óre, decă într'un an s'ar da, cât s'a dat în ḑece anĭ?

Mai vorbiră *Ugron* despre Sĕcuime, *Horvath* Gyula, desvoltând organisarea „Kulturegylet"ului, apoi s'a ales din nou vechiul comitet. Séra s'a dat şi un banchet.

Congregaţiunea dela Făgăraş.

Com. Făgăraşului, Iunie 1895.

Congregaţiunea de primăvéră, ţinută la 28 Maiŭ n. c. în Făgăraş, şi-a avut părţile sale de însĕmnătate, deşi desbaterile au decurs dealtmintrelea în linişte. Propunerile comisiunei permanente au fost de astă-dată mai prevĕḑĕtóre, trebuind vrênd-nevrênd sĕ ţină cont şi de împrejurările financiare ale comitatului, a căruia cassă, presentă pe sesiunea acésta un deficit de vre-o 1400 fl. Cu tóte acestea, a trebuit şi de astă-dată sĕ rĕsufle în cate-va casurĭ iubirea cea mare de căpĕtuire a unor funcţionarĭ, precum votarea pauşalelor de cancelarii ale forestierilor etc.

Raportul vice-spanului şi al preşedintelui dela sedria orfanală s'au luat simplu la cunoscinţă, deşi ar fi fost multe de ḑis. Membrii românĭ însĕ erau fórte desconcentraţĭ şi nu luaseră nicĭ o înţelegere prealabilă. Mult a contribuit la acésta şi faptul, că mare parte din membrii fuseseră împedecaţĭ, parte prin sĕrbările de instalare a noului Metropolit dela Blaşiu, parte prin Congresul bisericesc din Sibiiu. Dér mai mult decât tóte contribue la desconcentrarea nóstră *lipsa de organisaţiune în centru*. Din causa acésta, membrii dinafară mai nici-odată nu sunt înţeleşĭ şi orientaţĭ asupra celor de făcut şi a ţinutei, ce-ar avé sĕ ia în singuraticele casurĭ. Ne mai susţine numai bunul simţ, de-a ne face datoria românéscă, dér în ce privesce modul de procedere, suntem ca nisce oi rĕtăcite.

Credeam, că măcar faimosul rescript ministerial, privitor la numirea lui Banffy în postul de ministru-preşedinte, va provoca o discuţiă mai înflăcărată, dér s'a primit propunerea comisiunei permanente, de-a se lua simplu la cunoscinţă, fără a mai provoca nicĭ o discusiune.

Propunerea comisiunei permanente, de-a se vota 100 fl. pauşal de cancelariă pentru forestierii cercualĭ, a provocat discuţiunĭ vii şi de-o parte şi de alta. Câţĭ-va Maghiarĭ susţinură propunerea, d-l advocat *Garoiu* însĕ persiflă în modul cuvenit propunerea, arătând, că respectivii forestierĭ se ocupă mai mult cu planurĭ de păḑurĭ şi afacerĭ private, prin urmare ei n'au de-a pretinde dela comitat astfel de ajutóre. Preotul *G. Tomas* vorbesce în acelaşĭ sens, arătând, că ar fi un pĕcat de-a vota banĭ scumpĭ acolo, unde nu e necesitate a-se face acésta. Comitatul e sĕrac, în present luptă chiar cu deficite, ér poporaţiunea rurală se îmbrâncesce sub povara sarcinelor publice. Cere, ca propunerea comisiunei sĕ se respingă şi pauşalul sĕ nu se voteze. După ce însĕ mai vorbiră şi alţii, propunerile se pun la vot. — au votat pentru propunerea comisiunei 58, ér contra 54 şi astfel noi Românii *am fost majorisaţĭ prin voturile notarilor noştri românĭ, în numĕr de 6—7*.

Ĕtă cu o dovadă mai mult, că nu e bine a ocupa locurile din congregaţiunĭ cu notarĭ, sĕu alţĭ funcţionarĭ românĭ, căcĭ aceştia lucră la poruncă, ci trebue sĕ alegem ca membrii în congregaţiunĭ bărbaţĭ independenţĭ. Inşi-şĭ notarii românĭ trebue s'o recunóscă acésta şi sĕ nu mai facă presiunĭ pe la alegerĭ pentru de-a fi aleşĭ ei. Decă au ambiţiunĭ, acestea şi-le pot valora pe altă cale, ér nu contribuind cu voturile lor la împovărarea poporului.

Urmă propunerea comisiunei permanente, de-a li-se vota forestierilor *alte 200 fl.* ca banĭ de cuartir. Acéstă propunere însĕ a fost respinsă, deórece le acest punct notarii au votat cu noi.

Ca fisolgăbirĕu în Bran s'a ales d-l *Benedek*, singurul candidat; ca solgăbirĕu s'a ales d-l *N. Rednic*, ér controlor d-l *George Şandru*, ambii Românĭ.

Interesantă a fost discuţia asupra unei cererĭ a „Kárpátegylet"-ului, căruia comisiunea propune a i-se vota un ajutor de *400 fl.* D-l advocat *Garoiu*, într'o vorbire fórte de spirit, persiflă cu mult succes activitatea acestei societăţĭ, cerênd respingerea propunerei. D-sa fù susţinut şi de alţĭ membri românĭ, după care punêndu-se cestiunea la vot, *propunerea comisiunei permanente se respinge*, ér Românii au reuşit. De-asemenea s'a respins şi cererea „*Mensei academice*" din Cluşiu, de-a i-se da un ajutor. Se'nţelege, noi eram în majoritate şi am fi putut sĕ reuşim cu tóte, decă rêndurile ar fi fost mai strînse între noi.

Te cuprinde scârba de atâta cerşitoriă, ce se face din partea adversarilor noştri, chiar şi la nisce comitate cu poporaţiune aşa ḑicênd curat română, cum este acesta.

S'au mai votat unele ajutóre, ca d. e. juristului I. Boita şi unor amploiaţĭ românĭ comitatensĭ. Era nostim, că aci comitatul nu avea banĭ de loc. Ungurii din fruntea comitatului vĕrsau lacrimĭ de crocodil, că nu-s banĭ, nu pot sĕ voteze, căcĭ se creéză casurĭ de precedenţă etc. Firesce, când e vorba de ajutorarea unor Românĭ năcăjiţĭ, carĭ zac bolnavĭ pe pat, comitatul nu are banĭ; dér pentru o reuniune de maghiarisare, ca „Kárpátegylet"-ul, comisiunea permanentă scie sĕ propună un ajutor de 400 fl. Aşa e, când capra ajunge sĕ păzéscă varza.

Dér pe lângă tóte astea, decă membri românĭ ar fi întotdéuna la locul lor, administraţia în comitatul nostru altfel ar merge. Mai cu sémă membrii din gremiu ar face mult bine causei, decă s'ar organisa şi constitui astfel, ca sĕ pótă conduce şi pe membrii dinafară, sĕ-i orienteze în tóte cestiunile, aşa ca în adunările comitatului sĕ ne presentăm pe deplin disciplinaţĭ. Acésta ar fi dorită de toţĭ.

Toma dela câmp.

SCIRILE ḌILEI.

— 25 Mai.

Dela Curiă. Curia reg. a respins recursul de nulitate a lui Teodor Trombitaş şi 17 soţĭ contra pedepsei în banĭ, la care aceştia au fost osêndiţĭ din partea tribunalului reg. din Cluşiu, în procesul, ce li-s'a intentat pentru agitare contra naţionalităţii maghiare.

—o—

Monument milenar pe Têmpa. Din Braşov i-se scrie lui "Pester Lloyd", că ḑilele trecute a fost primită aci de către fişpanul Maurer comisiunea pentru ridicarea unui monument din incidentul sĕrbărei mileniului. Comisiunea, constătătóre din deputatul Coloman Thaly, secretarul presidial Dr. Iuliu Romy şi consilierul technic Berczik, hotărî, ca sĕ se ridice monumentul pe vêrful Têmpei, fiind acesta cel mai frumos şi acomodat punct, care predomnesce întrégа ţéră a Bârsei. Aşa dér în curênd vom avea „fericirea" de-a vedea ridicându-se pe frumósa Têmpă, un monument *maghiar!*

—o—

Candidaţĭ de profesorĭ la Wlassics. Ḑilele trecute a primit ministrul de culte şi instrucţiune publică Dr. Iuliu Wlassics, o deputaţiune a candidaţilor de profesorĭ din Budapesta, care i-au predat un memorand în cestiunea reformărei esamenelor.

---

lipsă de niţică gimnastică morală, pentru-ca din lunga linişte, sĕ ia din nou vivacitate....

Şi decă ceea ce se pare greu, va deveni fórte uşor?

Decă, sĕ presupunem, cedând ademenirilor mele şi orbită de splendórea unui amor, care nu aparţine cercului plictisitor al amorului de rênd; apoi amăgită de speranţele ţesute în mod neprecaut, ea va veni în fine şi se va arunca în braţele mele deschise cu atâta negândire? Decă vine rumpênd alte legăturĭ sfinte, dând la o parte óre carĭ speranţe şi-şĭ jertfesce numele pentru o chimeră, îşĭ jertfesce actuala fericire, viitorul, totul, totul? Ce voiu face atuncĭ? Grea rĕspundere va apăsa astfel asupra umerilor mei!

Póte voiu fi silit se ţin tot, ce i-am promis cu cuvintele mele fierbinţĭ, fără de-a mĕ fi desvoltat mai pe larg? Nu mĕ espun óre la şirul lung al urîtului, rĕsbunărei, durerii, amăgirilor?

Cu ochii închişĭ, mai că n'am împins'o înainte şi mi-am lăsat inima sĕ lucreze; eram mult mai agitat, decât se pot da dreptate minţei sănĕtóse. Şi e bine póte, ca omul sĕ fiă ast-fel! Fără de acéstă stare agitată într'unele ḑile viéţa ar fi prea monotonă, prea plictisitóre; şi multe lucrurĭ marĭ şi orĭ-ce lucru frumos ar rĕmâné în întunerecul nimicului, din care pasiunea le scóte la viéţă.

*

Am venit. Deja am observat'o de departe la capĕtul drumului şi tremurând i-am mers în cale. Simţiam în mine şovăirea primului amor copilăresc.

Era puţin zăpăcită şi ea, mâna îi tremura.

I-am oferit braţul şi câte-va minute am mers în tăcere mai departe, privind unul în ochii altuia cu acel suris, ce rĕsare pe buzele omului, când suntem surprinşĭ şi nu scim ce sĕ spunem, dór' pentru-că avem prea multe de spus.

In ast-fel de casurĭ, de obiceiu femeia are mai multă presenţă de spirit.

— „Observ — începù ea — că am făcut rĕu, când am cedat ademenirilor d-tale. In depărtare d-ta eştĭ mai liber şi mai îndrăsneţ".

—„Mulţumesc madam" rĕspunseiu „Nu ragreta o faptă bună".

— „Bine, dér ce vrĕi cu mine?"

— „Puţin, sĕ ḑicem nimic. Decă se póte... sĕ fiu iubit!"

— „Se ḑicem: tot!" strigă ea rîḑênd. „Şi apoi, decă te iubesc?"

— „Amorul se rĕsplătesce pe sine".

— „Dóră în cer; dér pe pămênt"....

— „Uite", i-am ḑis „sunt de 32 anĭ şi sunt atât de mişcat, ca un băiat de şcólă. Acésta îţĭ póte da o ideiă despre ceea-ce simt".

Apoi după o scurtă pausă am adaus:

— „Sunt liber, n'am rudenii şi trăesc pentru studiile mele. Am şi puţiuă avere. Intrégă viéţa mea este o timpire închipuitóre; privesc lumea prin óre care negură, şi aştept, aştept până la terminul, când şi în jurul meu se va risipi acest nor. De când m'am întêlnit cu d-ta, începe a-se resfira dispoziţia mea, ce sémănă a somnambulism, şi încep a mĕ reîntórce la realitatea dulce a vieţii. Mĕ îndémnă curiositatea, sĕ sciu, mai este óre pe pămênt, ce sĕ iubesc şi sĕ sperez... Póte că m'am înşelat? Sub acéstă ghicitură póte sĕ ascunde o ironiă monstruósă, care omóră sufletul slab? Incă nu înţeleg, şi aşa se vede, nicĭ nu voiu înţelege vre-odată !....

— „Am bărbat!" rĕspunse ea oftând şi plecându-şĭ capul dureros.

— „Ce are a face?"

— „Lumea e nemilósă. Ne impune datorinţe, carĭ sunt mai mult siluirĭ asupra naturei şi adese-orĭ pudiciţia ne face robĭ. Sciu, că nu sunt urîtă, mulţĭ au ḑis despre mine contrarul. Şi înainte şi după acţiunea de divorţ, ce am înaintat'o tribunalului, adese-orĭ am fost espusă ispitei, care pune adese-orĭ la probă slăbiciunea unei femei, şi deşi sciu, că d-ta nu-mĭ creḑĭ acum, totu-şĭ pot sĕ-ţĭ spun cu suflet liniştit, că cu tóte că inima mea este slăbită de luptă, am eşit totu-şĭ învingĕtóre.... N'o spun acésta nicĭ din mândriă, nicĭ din scootélă femeiéscă".

— „O, cred!" am rĕspuns.

— „Sunt sinceră: mi-e obiceiul. Incep prin a-ţĭ mărturisi, că am venit din curată complesanţă în care este amestecată şi puţină curiositate femeéscă. Apoi încă un altfel de simţĕmênt — nu sciu cum sĕ-l numesc, atât e de turbure, deosebit — mi-a amăgit sufletul şi m'a îndemnat, sĕ cedez rugării d-tale. Abia am înţeles, ce voescĭ, şi ţ'am spus îndată, că am făcut rĕu, de am venit".

— „Din potrivă, ai făcut cât sĕ póte de corect".

(Va urma)

Ministrul declară, că e gate-a îmbunătăţi sórtea profesorilor şi a lua în considerare şi a studia cele espuse în memorand.

—o—

Noul inspector general de artileriă. Din Graz se anunţă, că Majestatea Sa a primit alal-tăerī în audienţă pe locotenentul-mareşal Kropatschek, cu care ocasiune monarchul i-a împărtăşit numirea lui ca inspector general al artileriei.

—o—

La societatea de asigurare „Austria“ din Viena s'a constatat o pierdere de 1,300.000 fl. Cum şi de unde s'a ivit deodată acéstă pierdere colosală, nu se scie până acum cu tótă siguritatea. Numai decât s'a pornit cercetare strictă. Aprópe a treia parte dintre asiguraţī, 20,000 la numĕr, sunt funcţionarī mai micī, carī au avut asigurate tot sume sub 1000 fl., şi carī cu atât mai tare ar avé de suferit în cas de pierdere.

—o—

Faime rĕutăciόse. Ḑiarul „Pester Lloyd“ precum şi alte ḑiare maghiare din Pesta publică scirea tendenţiósă, că la congresul Ligei, ţinut în Bucurescī la 3 l. c. „au luat parte şi reuniunile de cântărī române din Sibiiu şi Braşov, carī la gară au fost primite din partea membrilor Ligei cu strigăte de „Jos cu Maghiarii!“—Din isvorul cel mai competent aflăm, că tóte aceste faime colportate de foile unguresci sunt cu totul neadevĕrate şi par a fi scrise cu intenţiunea de-a produce bănuelī şi de-a aţiţa contra reuniunei sibiiene, care a debutat în mod atât de splendid în Bucurescī.

—o—

Muscele columbace se ivesc acum din din în ce pe un teritor mai mare. Ast-fel în comuna Pauliş de lângă Lipa au omorît mai multe vite; în comuna Radna asemenea au perit mai multe vite de împunsăturile lor. In alte ţinuturī mai depărtate de Lipa pană acum aceste insecte periculóse s'au ivit mai sporadic, dér e de temut că în curênd vor apăré în masse mai marī. In ţinutul Albei-Iulie muscele columbace au produs marī devastărī între vite. Mulţī posesorī de pămênt şi economī de vite au suferit pagube considerabile.

—o—

Mişcarea între factorii poştalī din Budapesta. Intre factorii poştalī din Budapesta s'a pornit o mişcare, care are de scop câştigarea de lefurī mai marī şi reducerea timpului de lucru. Factorii poştalī au hotărît a înainta o cerere ministrului de comerciu, şi, în cas décă nu li-se va satisface pretensiunilor, sunt decişī a face grevă.

—o—

Gimnasticī cehī în Franţa. Ḑiarele cehe anunţă din Paris, că o deputaţiune de sokolişti cehī, în frunte cu vice-primarul din Praga Dr. Podlipny, au sosit la Perigueux în Franţa, pentru de-a lua parte la sĕrbările gimnasticilor arangiate acolo. Cehii au fost primiţī la gară cu imnul boem „Kde domov muj“ şi cu strigăte de „nazdar“. Primarul oraşului predete lui Dr. Podlipny presentul damelor din Perigueux, constând dintr'o flamură scumpă, în care sunt cusute emblemele ţĕrilor de sub coróna boemă şi emblema oraşului Perigueux. La soarea arangiată în onórea Cehilor a luat parte şi preşedintele republicei Faure.

—o—

Personalul unei redacţiunī în grevă. Din Kiew se anunţă, că 16 redactorī şi colaboratorī ai ḑiarului rusĕsc „Zizsoi Iskustivo“ au părăsit redacţia, şi astfel numitul ḑiar a trebuit sĕ încete de a mai apărea.

Din Bucovina.

Cernăuţī, Maiŭ 1895.

III.

Cele mai violente valurī, ce bat continu şi submineză posiţia Metropolitului şi vaḑa lui, sunt valurile, ce le aruncă clica de trei. Eu nu-i pun pe nume, căcī numele lor a devenit proverbial în tótă suflarea românéscă din Bucovina, şi déca Silvestru n'a devenit aceea, ce se aştepta, atuncī vina nu este a lui, ci a clicei. Vor trece decenii, şi ranele causate prin clică se vor simţi. Acuma însĕ vorba, ce se aude în tótă ţéra, e, că óre va sparge noul metropolit clica, séu o va nutri la sînul sĕu, ca mai amar sĕ-l frigă, decât pe Silvestru, care din nimica, ce erau, i-a făcut adī marī şi tarī, bătêndu-şī joc de tot ce-a fost sĕ fiă mai sânt şi cu dreptate. Ei ajunseră la aşa putere, încât îşī băteau joc chiar şi de propunerile lui Silvestru. Acésta i-a fost recompensa, c'a ţinut pe şerpe la sîn şi l'a crescut mare, ca mai bine sĕ-l musce. Istoria desvoltării bisericei din Bucovina va oferi câte-va pagine viitorimii, pe carī se vor scrie mai apriat, cine a fost clica şi care a fost harnicul Ercule, ce a curăţit şi măturat staulul.

De aceea se cere, ca noul Metropolit sĕ poşédă numai puţină energiă, şi fiă asigurat, că la spatele lui sunt mulţī, dér mulţī, carī îl vor ajuta de-a sfărma capul hidrei, ca sĕ nu mai reînvie.

Nu ḑic, că n'a fost nepotism şi simoniă şi sub ceialalţī Metropoliţī, — a fost, şi de aceea am mers calea racului. Dér aşa fără de ruşine, precum o profeséză clica de trei în present, nu s'a mai pomenit. Şi sub ceialalţī Metropoliţī se aflase, şi anume secretarul lui Hacman mânase aşa departe, încât preoţimea întrégă ceruse într'o bună diminéţă depărtarea lui Şeinbach, ér Hacman nu avù încătrău. Şi pe atuncī erau preoţii încă după calapodul cel vechiu, crescuţī în timpul robiei, şi aveau mai mare frică de Şeinbach, secretarul, decât de însu-şī Hacman, episcopul.

Tot aşa îşī ridicase şi de present clica întreitul sĕu cap, şi ocuparea parochiei Vicovul de sus ne dă o dovadă destul de eclatantă. Unul din acéstă clică s'a şi esprimat cu cuvintele: *„Cât voiu fi eu, Samuil nu va căpĕta Vicovul“*. Şi sciţī din care causă? — Pentru-că îl ungea cine-va, pe care-l sciu toţī, binişor, ca sĕ tot amâne cu ocuparea. Acuma, déca se simte clica fără vină, ar trebui sĕ dea pe fostul administrator din Vicov la cooperatura cea mai slabă din Bucovina, căcī şi-a strîns peste şése mii de florinī, afară de pensiunile, ce le-a dat pe la Cernăuţī pentru de-a se mănţiné şi mai departe. Dér înzadar, — el va fi de sigur ordinat la o parochiă érăşī grăsuţă...

Sĕ cetim broşurele parintelui *I. Porumbescu: „Salvus conductus“*, şi *„A cui e vina“*, şi vom vedé, că tot de sus, dela cap se împut pescele. Da, cei de sus sunt causa, de ce o parte din ortodocşī au trecut la religia ruténă; ei sunt causa la unia din Rarancea şi, precum arată *„Salvus conductus“*, şi 'n celelalte comune tot sfetnicii de odiniόră au provocat unia; în Rarancea clica trebuia sĕ pedepséscă parochul, ér nu sĕ-l lase acolo, dér l'a lăsat, că limba femeiei la unul din clică i-a fost dulce şi avea trecere. Rĕu am ajuns, când femeile întorc şuruburile!

Dér cu tóte, că capul clicei este putred, totuşī, de când ne-am apucat a-i da lecţiă, ea încă dă în preoţimea dela sate tot cu bâta. Aşa nu de mult a venit o poruncă aspră, ca preoţii dela sat sĕ postéscă posturile. Dér óre din care causă cei din Cernăuţī sunt dispensaţī de-a posti, căcī despre dênşii, adecă capii, nu se vorbesce nimic?

Gurele rele ḑic, că porunca acésta este o rĕsbunare asupra preoţimei dela sat, pentru-că „Călĕtorescu“ prea deochis e clica, dând la ivélă faptele ei. Şi-a gândit sĕ scie lumea, că sunt şi mai rĕi, decât clica, adecă aceia, *carī nu postesc*. Dér óre de ce nu vorbesce nimic şi despre cei din Cernăuţī? Sciţī de ce, pentru-că poruncile sunt numai pentru prostime, ér pentru cei emancipaţī amicī de-ai puternicilor nu esistă nicī o lege. A sosit timpul, ca preoţimea dela sate, sĕ se mulţămescă cu sine şi sĕ ḑică: *bine, că nu sunt ca aceia, ce sciu porunci*; séu: *nu căta la cuvintele poruncitorului, ci la faptele lui.*

Singura vină, ce 'i se póte imputa lui Silvestru, după cum şi *singur mi-a spus*, este, că nu era destul de sever, se încredea prea mult în sfetnicii sĕi, şi urma a fost, că multe planurī de a-le lui au rĕmas neisprăvite. Se esprima Silvestru: *„n'am ómenī“* şi *„de n'aşī muri, pe mulţī i-aşī popi“*, — cuvintele lui Alexandru Lăpuşnénul, când l'au făcut călugăr. Acest domn despot, cu tótă bigoţia sa, avea adecă convingerea, că sunt şi în tagma călugăréscă, carī n'ar fi bunī de alta, decât de *popit*, adecă de tras în ţépă. Ce folos însĕ, Lăpuşnénul murì cu ḑile, şi cine scie cum murì şi Silvestru într'un timp, când viéţa lui ni era aşa de scumpă.

Silvestru uria clica celor trei şi ei o sciau acésta. O scia mai bine însĕ unul, care era pe cale de ducĕ, însĕ din împrejurărī, carī la timp le voiu divulga, a rĕmas, — până când? acésta este o taină ascunsă în póla ḑilei de mâne.

„N'am ómenī“, ḑicea Silvestru acelora, în carī avea încredere, şi de ar fi avut, astădī am sta cu naţiunea română departe în Bucovina. Da, departe! Şi déca ni-ar obiecta strĕinii, că ne-am lăţit, nu ne-am fi lăţit peste hotarĕ, dér aşa am pierdut terenul de sub picióre. La incorporarea acestei ţĕrī cu Austria, locuitorii erau Românī, de Rutenī nu era vorbă. Se amintea de Câmpulungul rusesc, adī îi ḑic pe rusesce *„Dolhopole“* — un petec, un sat în munţii nordicī ai Bucovinei locuit de cătră *huţanī*. In împrejurimea lor prin munţī nu se auḑia de Rutenī, ci de Câmpulungul românesc, republica română, care nu era tributară lui Stefan cel mare şi celorlalţī Domnitorī românī. Adī Rutenii, alungaţī din Galiţia şi primiţī de cătră boerii românī pe la velniţe, adī ei îşī ridică capul, sluga se face boer şi, graţiă episcopului Hacman, Bendela, Blajevicī şi clicei din present, ei s'au înciripat, au prins la pene şi ḑic, că ei sunt *tut teşna*, adecă *get beget* din ném în ném.

Ḑiarele strĕine ḑic, că Silvestru a lucrat mult pentru naţiă. *Voia sĕ lucre*, dér îi erau mânele puse în obeḑī, căcī orī-ce voia sĕ întreprindă, clica îl opria. Drept probă: avem câţī-va preoţī tinerī, cunoscuţī de Românī bunī, adecă de Românī, carī simţesc românesce, — căcī sunt şi Românī, carī nu sciu a simţi românesce — şi déca ar fi lucrat Silvestru pentru naţiă aşa, cum trebuia şi voia el, atuncī toţī aceştī tinerī erau adī puşī în cale, şi fiă-care, ca o santinelă bună la locul sĕu. Câţī sunt însĕ puşī la locul, unde ar puté lucra după cum îi trage inima?...

In decurs de 15 anī şi-ar fi putut fortifica ţéra dela un cap la altul, încât tóte tunurile galiţiene şi muscălescī n'ar fi fost capabile a rări şirurile române ortodoxe. Ḑic române, căcī locuitorii erau românī, ḑic ortodoxe, că aparţin confesiunei ortodoxe. Şi cine-i vina? — Clica şi ér clica! Căcī vĕḑênd preoţimea, că zelul pentru lege şi naţiune este huiduit, şi numai némul şi banul sunt, carī aduc noroc unuia şi altuia, s'a dat după pĕr. Cei mai bunī copii ai ţĕrii, séu că şi-au renegat sentimentele pentru înflorirea ţĕrii, séu că veştedesc pe la cele cooperaturī de mâna a treia. De unde apoi vre-un bine pentru ţéră şi naţiă? Preoţii rutenī n'au de-a îndura atâtea neajunsurī. Nu-i vorbă, plătesc şi ei bănişorī până ce ajung parochī, dér ajung cel mult după trei anī, pe când sunt încă plinī de ilusiunī şi lucră din rĕsputerī pe spatele şi 'n detrimentul românismului.

Şi cine-i vina? Clica şi ér clica! Ei tóte-i sunt permise, despre ea se póte scrie orī şi ce; cu cât sunt cele scrise mai adevĕrate, cu atâta mai multe le face în ciuda tuturora. Preoţimea din provinciă este considerată, ca asinul sacagiului, bună de-a suporta tóte greutăţile şi nedeprinsă cu ceva mai bun, decât cu pălămidă.

La revedere!

Călĕtorescu.

O acusaţiă a principelui Bismark.

In unul din discursurile pronunţate cu ocasia primirei numeróselor deputaţiunī, carī venise sĕ-l felicite, principele de Bismark acusase pe ducele de Augustenburg, tatăl împĕrătesei Germaniei, că înainte de anexarea Alsaciei şi Lorenei se opusese proiectului canalului de Nord-Est.

Indată după pronunţarea acestui discurs, *„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“* publică două scrisorī ale ducelui de Augustenburg cătră guvernul prusian, datate din anul 1864, din care reeşia până la evidenţă, că ducele se declarase gata sĕ accepte propunerea şi punerea în lucrare a canalului de Nord-Est; şi „Norddeutsche Ztg“ a accentuat asupra faptutului, că documentele acestea sunt luate din archiva dela Primkenau, castelul familiei de Augustenburg. Este evident, că în cestiunī politice atât de delicate, archiva acésta nu ar fi procedat la publicaţia documentelor în „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ fără consimţĕmêntul împĕrătesei. Aci a fost aşa déră un rĕspuns categoric la atacul principelui de Bismark contra tatălui împĕrătesei.

„Hamburger Nachrichten“ şi inspiratorul ei, — principele de Bismark, — au înţeles acésta. Ḑiarul acesta revine asupra cestiunei, caută sĕ apere părerea ex-cancelarului şi adaugă: „Nu a fost intenţia nóstră de a discuta din nou cestiunea trecutului, dér insolenţa agresivă a ḑiarelor opuse ne silesce la acésta şi vom fi în mĕsură sĕ complectăm părerea nóstră prin documente ne-dorite, déca vom fi provocaţī la acésta“.

Domnesce decī din nou o temperatură rece între Berlin şi Friedrichsruh.

Scirī telegrafice.

Viena, 6 Iunie. Proiectul de reformă electorală lucrat de subcomitetul comisiunei alese pentru scopul acesta va fi presentat de guvern parlamentului. Foile germane independente de guvern declară, că acest proiect este neacceptabil, căcī asigură partidei clericale preponderanţa în parlament pentru tóte timpurile.

DIVERSE.

D-l Meyer ca marchis. In Florenţa nu se mai vorbesce astăḑī atâta de vechii patricii, de familiile Strozzi, Corsini, Torregiani şi Guicciardini, decât mai cu plăcere de familia Montagliari. Marchisul de Montagliari e de origine din Dresda, şi odiniόră se chema Meyer. El cumpĕră o vilă, ce mai înainte fusese posesiunea Montagliarilor, şi firm hotărît a nu lăsa, ca sĕ péră numele familiei vechī italiane, Meyer îşī câştigă pentru Florenţa merite prin ḑidirea unui spital, şi în urma acésta regele îi conferi titlul unui marchis de Montagliari. Noul marchis face sĕ se vorbéscă mult despre sine, arangéză serbărī splendide, dă mese bogate, dér cu tóte acestea Florentinii batjocoritorī n'au uitat originea marchisului Montagliari şi adese-orī îl numesc Meyer din Saxonia.

Literatură.

Nou! este titlul unei frumóse colecţiunī de scrierī diverse, de *Laura Vampa*. — 165 pag. Preţul 2 lei.

*

Din „*Biblioteca pentru toţi*“ la libräria Carol *Müller* din Bucurescĭ (Calea Victoriei 53) a apărut şi volumul al 4-lea, Despre **educaţiune** (partea 1) de Herbert *Spencer*, trad. de Dum. *Stăncescu*, una din cele mai vestite şi mai folositóre cărţĭ pentru toţĭ. cậţĭ se ocupă cu educaţiunea. La 1 Mai v, a apărut şi partea a doua din acéstă valorósă scriere. Volumurile apărute până acum sunt: Poveştĭ alese, de Andersen; Pasĕrile nóstre şi legendele lor, de S. Fl. *Marian* şi Cântece şi Plângerĭ, poesii de M. *Zamfirescu*. Fiă-care din aceste scrieri, atât de bine alese şi conţinênd cel puţin câte 121 pag., costă numai câte 30 banĭ (15 cr.) Deposit general pentru Transilvania şi Ungaria la libräria Krafft în Sibiiu.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 5 Iunie 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.95
Renta de coróne ung. 4%	99.25
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	126.40
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	103.30
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	124.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	98.30
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.75
Imprum. ung. cu premii	148.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin.	148.20
Renta de hârtie austr.	101.35
Renta de argint austr.	101.35
Renta de aur austr.	122.45
Losurĭ din 1860	158.—
Acţii de ale Băncei austro ungară.	1074.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	484.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	408.60
Napoleondorĭ	9.61
Mărcĭ imperiale germane	59.22½
London vista	121.10
Paris vista	48.25
Rente de coróne austr. 4%	101.55
Note italiene	46.20

Cursul pieţei Braşov.

Din 6 Iunie 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.57	Vênd.	9.62
Argint român.	Cump.	9.56	Vênd.	9.60
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.63	Vênd.	9.67
Galbenĭ	Cump.	5.75	Vênd.	5.80
Mărcĭ germane	Cump.	58.90	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	130.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.90	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.25	Vênd.	101.25

Avis!

Prenumeraţiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face şi reînoi orĭ şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-căreĭ lunĭ.

Domnii abonaţĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce sĕ abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans.“

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe treĭ lunĭ	3 fl. —
Pe şése lunĭ	6 fl. —
Pe unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe treĭ lunĭ	10 fr.
Pe şése lunĭ	20 fr.
Pe unŭ anŭ	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ	2 fl. —
Pe şése lunĭ	1 fl. —
Pe treĭ lunĭ	50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ	8 francĭ.
Pe şése lunĭ	4 francĭ.
Pe treĭ lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în libräria **Nicolae Ciurcu.**